

Verslag van de vergadering van Commissiewerkgroep Milieucontaminanten

Datum : 18 november 2021
Commissie : DG SANTE
EFSA : Aanwezig
EURL : Aanwezig
Ned. Delegatie : **Nikki Emmerik (VWS)**
Martien Spanjer (NVWA)
Gerrit Wolterink (RIVM)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder

Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk

Verslag CWG
Milieucontaminanten d.d. 18-11-2021

Secretariaat ROW

[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

01. Concept Verordening maximum levels voor anorganisch arseen in voedsel (SANTE 10384-20018-Rev.0)

Op dit moment zijn er MLs voor anorganisch arseen in rijst en rijstproducten. Op basis van de beschikbare monitoringsgegevens van EFSA heeft de Cie een voorstel voor nieuwe MLs opgesteld met een uitbreiding voor het aantal MLs voor rijstproducten en MLs voor een reeks andere producten.

NL merkt op dat er in vis vooral organisch arseen zit; er is een aparte meting voor anorganisch arseen nodig. NL vraagt of het mogelijk is om anorganisch arseen tegelijk met lood, cadmium en kwik te meten. Het EURL laat weten dat zo'n methode (nog) niet bestaat. Verder vraagt NL of er een actielimiet voor totaal arseen in vis kan worden vastgesteld waarboven anorganisch arseen gemeten moet worden. Het EURL antwoordt dat er geen goede relatie is tussen totaal arseen en anorganisch arseen in vis.

Een LS merkt op dat de ML voor rijstbloem lager is dan die voor producten die rijstbloem bevatten (dit geldt ook voor infant food). De Cie antwoordt dat voor zowel rijstbloem als producten met rijstbloem de ML 0,25 mg/kg wordt. In antwoord op een vraag van een LS om eerst meer data te verzamelen voor arseen in vis stelt de Cie dat er al genoeg (>400) datapunten zijn.

Het EURL geeft aan dat sommige van de ML-voorstellen een probleem geven omdat ze te dicht bij de LOQs liggen en daarmee niet meer aan de in 333/2007 vereiste marge van 2/5 voldoen. De Cie stelt dat voor producten met een ML $\leq 0,03$ mg/kg de ML gelijk kan zijn aan de LOQ. Het EURL kan NRLs helpen bij het verbeteren van de gevoeligheid van de analysemethodes. Er is onduidelijkheid over de verschillen tussen de voorgestelde categorieën 3.5.1.4: Rice waffles, rice wafers, rice crackers, rice cakes, rice flakes and popped breakfast rice en 3.5.1.5: Biscuits containing rice, rice containing bakery wares and rice containing rusks. Op voorstel van de Cie wordt besloten om beide categorieën samen te voegen. Aangezien EFSA nog niet klaar is met de data over arseen in zeewier wordt er nog geen ML hiervoor voorgesteld. Voor zout wordt de ML gelijk aan de Codex ML van 0,5 mg/kg. Het voorstel met de MLs zal worden aangepast in lijn met de gevoerde discussie en naar de stakeholders gestuurd voor consultatie.

02. Concept Aanbeveling inzake de monitoring van kwik in visserijproducten en weekdieren (SANTE 2021-10856-Rev0)

De Cie heeft een aanbeveling tot monitoring van totaal kwik en methylkwik in vis, kreeftachtigen en tweekleppige schelpdieren opgesteld. In de aanbeveling wordt tevens gesteld dat LS een voedselconsumptieadvies voor het eten van vis opstellen. Dit moet worden gecommuniceerd naar de consument en het effect hiervan moet in de periode tot 2024 worden gemeten. Het resultaat moet worden gerapporteerd aan de Cie in 2025. Veel LS hebben vragen over het consumptieadvies, m.n. over hoe de effectiviteit hiervan gemeten kan worden. De Cie wil graag inzicht of of het

consumptieadvies overkomt door te kijken of er een verandering is in welke vissoorten gegeten worden. EFSA geeft aan te kunnen helpen bij het opstellen van een enquête. De Cie zal dit toevoegen aan de Aanbeveling. Op basis van eerdere ervaringen stelt een LS dat een voorlichtingscampagne slechts zo'n drie maanden aanhoudt. Een LS stelt dat er nu nog geen labs zijn die zowel kwik als methylkwik kunnen meten. Volgens de Cie is de Aanbeveling bedoeld om inzicht te krijgen in de ratio methylkwik/kwik. Een LS suggereert dat er ook wordt gekeken naar de voordelen van het vis, b.v. met betrekking tot seleniuminname. De Cie antwoordt dat EFSA dit in zijn risico-batenanalyse zal meenemen en dat het meten van selenium niet in de Aanbeveling hoeft te worden opgenomen.

De Cie zal de tekst aanpassen en voorleggen aan de SCoPAFF.

03. Concept Verordening voor aanpassing Verordening (EC) 333/2007 met betrekking tot bemonsteringsvereisten voor vis en landdieren

Naar aanleiding van de discussie tijdens de vorige werkgroepvergadering heeft de Cie de concepttekst aangepast en rondgestuurd naar de LS voor commentaar. Met betrekking tot de analyse van monster geven de meeste LS aan dat voor optie 2 te kiezen: Het homogeniseren en analyseren van het totale monster dat aangeleverd wordt voor analyse. Twee LS zeggen data te hebben die aangeven dat contaminanten niet homogeen zijn verdeeld over de vis. Op vragen van LS legt de Cie uit dat kleine vissen in hun geheel gehomogeniseerd en geanalyseerd moeten worden, terwijl voor grote vissen alleen een monster van het spierweefsel wordt geanalyseerd. Wanneer een partij meer dan één vissoort bevat dan moeten de vissoorten apart geanalyseerd worden. De Cie zal de commentaren verwerken. Het is de bedoeling om dit document op korte termijn voor stemming in te brengen in de SCoPAFF.

04. Cadmium in granen voor bierproductie

Gemout graan voor de productie van bier of gedestilleerd is uitgezonderd van de ML voor cadmium in graan (Verordening (EU) 2021/1323). De "Brewers of Europe", gesteund door een LS, willen dat de uitzondering ook geldt voor ongemout graan voor productie van bier en gedestilleerd. De Cie is het eens met Brewers of Europe en stelt voor om de voetnoot bij 3.2.12 in de Verordening aan te passen. De LS stemmen hiermee in. Dit voorstel wordt ingebracht bij de SCoPAFF en zal worden opgenomen in de notulen.

05. Metalen en jodium in zeewier

Op 1 oktober j.l. was de deadline voor het aanleveren van monitoringsdata. EFSA gaat data samenvoegen en opschonen. Een aantal LS merkt op dat rekening moet worden gehouden met afname van gehalten, met name voor jodium, tijdens het bereiden van zeewier. EFSA zal een blootstellingsschatting maken die als basis kan dienen voor de verdere discussie (waarschijnlijk begin 2023).

06. Minerale oliën

Fediol en Caobisco hebben bij de Cie aangegeven dat de metingen van Minerale oliën (MOH) die door de verschillende laboratoria worden uitgevoerd nog niet aan de eisen van JRC voldoen. Tijdens het werkgroepoverleg presenteert JRC ook data die aangeven dat met name de analyse van MOAH nog moeilijk is. Een ring-test met 32 laboratoria geeft behoorlijk grote spreiding in de meetwaardes tussen de verschillende labs aan bij niveaus van 3,3 mg/kg in koolzaad en 3,6 mg/kg in palmolie voor totaal MOAH. Een epoxidatiestap veroorzaakt een 30% lagere meetwaarde voor MOAH. In palmolie zitten natuurlijke stoffen die interfereren met de MOAH meting. Ook verschil in integratie van de pieken in het chromatogram verdient aandacht. JRC heeft een nieuwe Standard Operating Procedure (SOP) opgesteld en wil een nieuwe ringtest gaan opzetten, te starten december 2021, met 12 items

in een range van 0,8-8 mg MOAH/kg. Bij het prepareren van de daarvoor benodigde monsters vergt ook de homogenisatie nog de nodige aandacht. Onderzoek van Caobisco laat zien dat vooral jute zakken een grote bron van contaminatie van cacao met MOAH is.

Op de vraag van een LS wat er nu gerapporteerd moet worden antwoordt de Cie dat alleen totaal MOSH en MOAH gerapporteerd moet worden, niet de afzonderlijke fracties. Een LS wil graag dat JRC ook SOPs opstelt voor andere voedingsmatrices. JRC antwoordt dat het nu alleen een mandaat heeft voor zuigelingenvoeding. Als er SOPs voor andere producten moeten worden opgesteld is een nieuw mandaat nodig. NL vraagt of de informatie van JRC consequenties heeft voor de default LOQ van 1 mg/kg voor zuigelingenvoeding. De Cie antwoordt dat de LOQ van 1 mg/kg voor de meeste laboratoria haalbaar is en dat deze dus niet wordt aangepast.

07. Nikkel in voedsel

Dit agendapunt wordt kort besproken. De TDI voor nikkel wordt alleen voor kinderen overschreden. Het voorstel is om eerst te gaan kijken naar zuigelingenvoeding en granen, peulvruchten, suiker, etc die de hoogste bijdrage leveren aan de blootstelling van kinderen. Verder zal gekeken worden naar de acute blootstelling, gezien de acute effecten die kunnen optreden.

08. Discussie over de aanwezigheid van 3-MCPD-esters en glycidylesters in voedsel. Afronding van de technische besprekingen met het oog op consultatie van belanghebbenden

De Cie heeft een discussie document en 2 achtergronddocumenten opgesteld met de verschillende opties om MLs te stellen.

Wanneer de MLs worden gebaseerd op de EFSA monitoringsgegevens geeft de Cie 3 opties:

- MLs op basis van EFSA-gegevens (P90-95) met volledige conversie van de database op geheel gewicht.
- MLs gebaseerd op EFSA-gegevens (P90-95) op basis van vetgehalte voor gehalten die hoog lijken in vergelijking met het theoretisch berekende niveau.
- In gevallen waarin de maximumgehalten op basis van EFSA-gegevens (P90-95) hoog zijn in vergelijking met het theoretisch berekende niveau op basis van vetgehalte, moet worden overwogen om een maximumgehalte vast te stellen op basis van EFSA-gegevens, maar bij P85-P90 tenzij een duidelijke rechtvaardiging kan worden gegeven voor de hogere niveaus.

Als alternatief geeft de Cie de optie dat de gehalten GE en MCPD niet hoger mogen zijn dan hun limieten op basis de hoeveelheid van de ingrediënten van het product. Wanneer de ingrediënten niet bekend zijn worden de maximale gehalten GE en MCPD gerelateerd aan het vetgehalte van het product.

Fediol heeft nogmaals aangegeven tegen het voorstel te zijn om de gehalten te relateren aan de limieten op basis van vetgehalten, omdat de producenten van ingrediënten dan verantwoordelijk gehouden zouden kunnen worden voor overschrijdingen in producten.

De Cie merkt op dat RASFF notificaties nog steeds aangeven dat er hoge gehalten worden gevonden, ondanks de vastgestelde MLs voor oliën en vetten. Naast oliën en vetten kan ook additief E471 een bron van GE en MCPD zijn. Daarnaast zijn er aanwijzingen dat GE en MCPD ook tijdens het productieproces gevormd kunnen worden. Daardoor is het niet makkelijk om Artikel 2 van de GFL toe te passen. Wanneer EFSA data gebruikt gaan worden moet er rekening mee gehouden worden dat deze daten van voor 2020 en vaak nog gehalten uitstijgen boven die je op basis van de huidige normen zou kunnen verwachten.

De meeste LS geven aan voor het stellen van MLs te zijn. Een LS merkt op dat lijst met producten waarvoor MLs worden voorgesteld wel erg lang is. De Cie doet dit bewust omdat het niet goed mogelijk is om na de consultatie van belanghebbenden nog producten toe te voegen. Producten van de lijst verwijderen kan altijd nog.

Een aantal LS geven aan voor de optie voor het toepassen van artikel 2 te zijn omdat de producten in een productgroep heel divers kunnen zijn. De Cie

antwoordt dat het handiger is om met een lijst met producten te komen waarvoor een ML geldt. Voor andere producten kan artikel 2 worden toegepast. Er wordt voorgesteld om eerst belanghebbenden te consulteren over de voorgestelde ML's voor voedingsproducten en vervolgens verder discussie te voeren op basis van ontvangen opmerkingen.

09. Acrylamide: stand van zaken bij de herziening van benchmarkniveaus, het vaststellen van benchmarkniveaus voor niet eerder gedekte levensmiddelen en vaststellen van maximumgehalten in levensmiddelen.

De voorstellen voor BMLs en MLs zijn vrijwel gelijk aan het voorstel dat tijdens de werkgroepvergadering in juni besproken is, na de consultatie van belanghebbenden in mei 2021. De BMLs en MLs zijn niet veranderd, de beschrijving van de categorieën is iets aangepast.

De Cie beschrijft dat dit een gevoelig onderwerp is met zeer verschillende standpunten van producenten en consumentenorganisaties.

Aan de beschrijving van categorie 9: Biscuits and rusks for infants and young children marketed for infants and young children is de volgende zin toegevoegd: - *"marketed for infants and young children" is to be understood as the use of marketing tools (e.g. cartoons, free toys, alphabet/animal shapes, advertisements, etc.) to promote the sale of such products to infants and young children.*

Het is nog niet duidelijk welke producten onder Voedsel voor zuigelingen en jonge kinderen vallen. Hier kan Verordening 609/2013 aangehouden worden. Met betrekking tot friet merkt een LS op dat er geen standaard bereiding is en dat veel factoren invloed hebben op de acrylamidevorming. De Cie antwoordt dat hiervoor een SOP opgesteld moet worden.

De Cie gaat het voorstel uitsturen naar de belanghebbenden voor consultatie met deadline half januari. Daarna zal eind januari 2022 een belanghebbenden forum plaatsvinden waar zij hun commentaren kunnen toelichten.

10. Bespreking over ontwerp-uitvoeringsverordening van de Commissie inzake uniforme praktische regelingen van MANCP's inzake contaminanten in levensmiddelen (SANTE 11186-2018)

De Cie heeft de concept Verordeningen + Annexes en het bijbehorende guidance document op Circa geplaatst. Na consultatie van de juridische afdeling is de concept Verordening gesplitst in een implementerende en een uitvoerende Verordening.

Met betrekking tot het aanleveren van de controle plannen merkt de Cie op dat het niet de bedoeling is dat de Cie goedkeuring gaat geven. Het controleplan van een LS wordt geevalueerd (b.v. op aantal metingen) en alleen wanneer er grote tekortkomingen zijn zal het plan moeten worden aangepast. Ander opmerkingen kunnen in het controleplan voor het volgende jaar worden meegenomen. Een LS stelt voor om de benamingen van de verschillende producten in Annex I en Annex II te harmoniseren. Een LS verwacht dat 1% controlefrequentie zal leiden tot de noodzaak om veel metingen te doen. Een LS vraagt of dioxines en PFAS behandeld gaan worden als apart groepen of als één groep onder de naam POPs. De Cie suggereert om deze twee stofgroepen samen te voegen onder de naam "gehalogeneerde POPs". Een LS vraagt of de data volgens een bepaald format dienen te worden aangeleverd. De Cie antwoordt dat er een template beschikbaar komt. Een paar LS zal worden gevraagd om de bruikbaarheid van de template te testen.

11. Discussie over concept-verordening van de Commissie tot vaststelling van maximumgehalten aan bepaalde contaminanten in levensmiddelen (vervanging van Verordening (EG) 1881/2006) (SANTE 12523-2015)

De Cie heeft de concept Verordening aangepast n.a.v. de discussie tijdens de vorige werkgroepvergadering. De aanpassingen worden doorgenomen. Als LS nog commentaar hebben dan kunnen ze dit aan de Cie tot half december

doorgeven. In januari zal de concept-Verordening in een gezamenlijke bijeenkomst met alle 3 contaminantenwerkgroepen besproken worden.

12. WVTTK

- a. Update over een mandaat voor EFSA voor het opstellen van 4 Scientific Opinions voor anorganisch en organisch arseen in voedsel

Tijdens de werkgroepvergadering van juni j.l. werd medegedeeld dat EFSA een nieuw mandaat heeft gekregen om een op basis van nieuwe monitoringsdata (ook in zeewier) een nieuwe risicoschatting uit te voeren.

Tijdens de huidige werkgroepvergadering wordt medegedeeld dat het mandaat aan EFSA is aangepast. EFSA wordt nu gevraagd om 4 opinies op te stellen:

- *Update of the EFSA Scientific opinion on inorganic arsenic in food: 21/12/2022*
- *EFSA Scientific opinion on methylated arsenic species in food: 31/12/2023*
- *EFSA Scientific opinion on organic arsenic species other than methylated arsenic species (in particular arsenobetaine, arsenolipids and arsenosugars) in food 31/12/2023*
- *EFSA Scientific opinion on the combined exposure to inorganic and organic arsenic 30/06/2024*

Den Haag, december 2021